

Francisco Ors, glòria i contradansa

Amadeu FABREGAT

Li dic d'entrada, vull fer-te una mena de retrat-aquarella per a una nova revista. I em diu: ah!, si és per a una revista, m'hauré de posar les plomes! Així és Francisco Ors —«no me llames Paco, llámame Francisco»—. Sovint s'apareix, pels carrers de València, com una se-

creció excèntrica i prodigiosa del paisatge: una erupció de blancor divuitesca amarant-li la pell, els cabells arrissats d'una barba singular per les seues fragàncies. Francisco Ors no té l'aspecte d'un mediterrani fragorós i abrupte, però exhibeix en canvi —i el verb *exhibir* li escau d'allò més— el toc d'un cavaller de les terres del secà de Casinos, al Camp de Túria, on va nàixer entre vinyes no li demaneu quin any. A mi m'agrada de trobar-me'l al ple de l'hivern, amb botes de cuiro fins al genoll i un abric de visó cobrint-li la meitat de la còrpora.

—Francisco, ¿què és millor, un govern de dretes o un govern d'esquerres?

—Depén de la mestria del sastre que vestesca els ministres.

Criatura bíblica, Ors ha passat la primera part de la seua vida preparant-se per a assumir i representar l'èxit que ara invadeix l'altra segona part. Després d'alguns tempteigs teatrals a la València dels seixanta, fabricà diversos guions per a la televisió

dels setanta. Però aquests treballs passaren quasi desapercibuts, sense pena i sense glòria. És a dir, que la millor peça teatral de l'autor de Casinos continuava sent ell mateix. Ors sabé esperar. I, en arribar la dècada ociosa dels vuitanta, quan ningú no tenia ja res a dir, rebentà els escenaris amb la dinamita de *Contradanza*. Això sí, procurà que la burgesia —per dir-ho amb un mot tan ambigu com entenedor— no s'ofengués excessivament per les nefandes sodomies que l'obra —mmm...— proposava. I ho aconseguí, gràcies a una escenografia espantosament conservadora, conservadorament espantosa. Ors declara en públic, i sense manies, la seua voluntat d'escriure per a la burgesia.

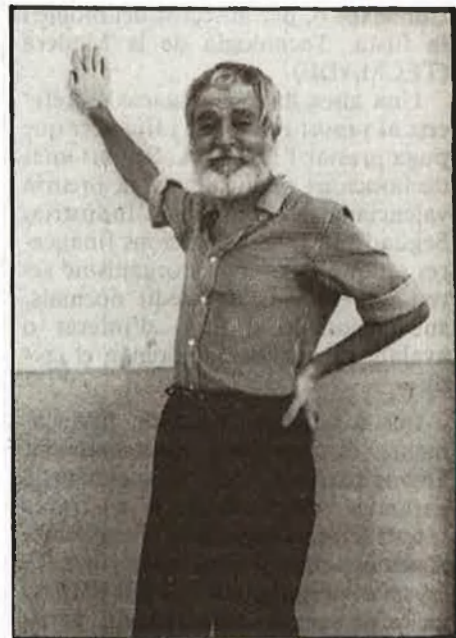
—És que tu, Francisco, en el fons has de ser un punt marxistot. La divisió de la societat en classes i tot això, ho tens més clar que no jo.

—Esa camisa es preciosa. El color crema te sienta muy bien. Y la chaqueta me recuerda una que me compré en Harrods.

Després de *Contradanza* vingué *El día de Gloria*, que és una forma de desdir-se de l'obra anterior, és a dir, una manera *orsiana* de marejar el personal. *El día de Gloria* és això, una contradansa. L'any vinent, potser, estrenarà *La Camèlies*, primer intent en vernacle sobre els afers de la dama de Dumas.

Farmacèutic, decorador de farmàcies, home de ciència —qui ho diria— capaç d'identificar una remota malaltia paterna per l'amplària dels porus de la part superior de la galleta esquerra, Ors

és conegut arreu del món i de València per la seua imperitència educadíssima, cortesa i mai agressiva. Pot definir el proïsme amb una crueltat maligna i punxegosa, però ho farà amb una tonalitat tan dolça i amb una sintaxi tan acurada, que us serà del tot impossible de reclamar al jutjat de guàrdia. Mentrestant, continuarà proclamant als quatre vents la seua predestinació a l'èxit —«una cruz muy pesada, y me ha tocado a mí»—; però el triomf no alterarà ni els seus bioritmes ni tampoc la seua relació afable-sado-agressiva-cordial amb els altres. Com que ja vivia triomfalment, àdhuc quan encara no triomfava, les glòries professionals dels vuitanta no semblen haver-li representat cap experiència espectacular. «Pues claro, yo siempre supe que sería el Felipe González de la escena española de los ochenta, pues claro.» Lliure i promiscu —sempre que pot—, manté i mantindrà, diu, que «cualquier cuerpo es mejor que ningún cuerpo». I enmig de tota la seua revolica vital, al principi i al final, hi ha Casinos, la Tara nadiua d'Escarlata Ors, les vinyes, les dues germanes, La Casa Roja de la família, allò que el vent no s'endugué.

Francisco Ors.